

تهران شهر زندگی

برنامه پیشنهادی برای مدیریت شهر و شهرداری تهران

جهت ارائه به اعضای محترم ششمین دوره شورای اسلامی شهر تهران، ری و شمیرانات

محسن پیرهادی

مردادماه ۱۴۰۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



در اداره‌ی کلاشهر تهران و همچنین در اداره‌ی کشور باید روحیه‌ی خدمت به مردم بایست خدایی و با تکیه بر علم و درایت یا همان روحیه‌ی مدیریت جهادی حاکم باشد تا بتوان از مشکلات عبور کرد و به پیش رفت.

حضرت آیت الله العظمی خامنه‌ای مد ظله العالی

مقدمه

شهر تهران مناسب با ویژگی‌های متعدد جمعیتی، فرهنگی، اقتصادی، کسب و کاری، جغرافیایی، پاتخت بودن و ابعاد سیاسی و برهم کنش اجتماعی، نیازمند نظام مدیریت شهری یکپارچه‌ای با تنوع ناموریت‌هاست. تهران، پاتخت نظام اسلامی و حاکم‌خانه بسیاری از جنبش‌ها و رویش‌های دوسده اخیر است. تهران شهری برای سکونت آرام و بی‌دغدغه شهروندان، پاتختی برای حکمرانی مطلوب شهری و ملی و مرکزی برای تعاملات اقتصادی و خلاصه قلب ایران اسلامی است. از این روست که تهران، مادایر انشهر است و باید پیش از هر اولویت و پیش از هر مسندای، «شهر زندگی» باشد. چهاردهم از انقلاب سکون‌مدت ایران گذشته و در نخستین سال‌های کام دوم انقلاب اسلامی، نیازمند حکمرانی خوب شهری هستیم. حکمرانی خوب در شهر تهران، چارچوبی متناسب با نظام مردم سالاری دینی دارد که بر ۱۷ اصل استوار شده است: «فرهنگ دینی و انقلابی»، «شراکت مردمی و سرمایه اجتماعی»، «پایداری زیست محیطی»، «زیست پذیری اجتماعی»، «اقتصاد پیچش»، «شفافیت حکمرانی» و «هوشمندسازی ساختاری».

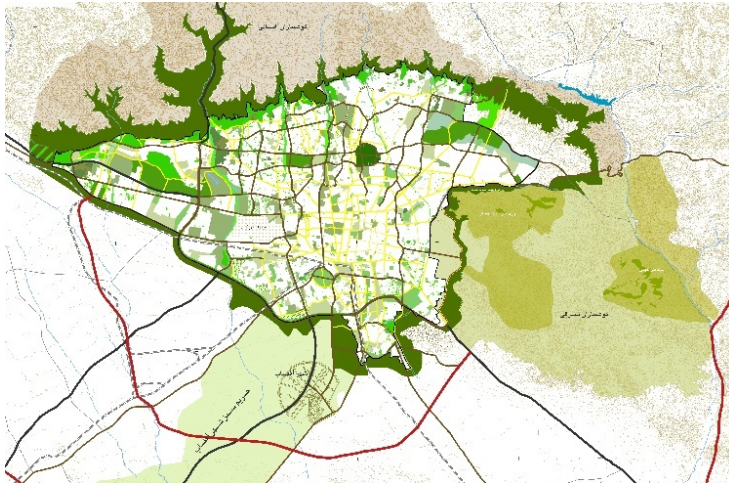
شهر شایسته زندگی، بر محور خدا و بر مدار انسان است، روبرو آسمان دارد و بر روی زمین، تعاملات انسان با انسان و انسان با شهر و طبیعت را مورد توجه قرار می‌دهد، مدافع حق شهروندان و حق شهر است و حق هیچ‌یک را پایمال نمی‌کند، حتی از حقوق آیندگانی که قرار است شهروندان این شهر باشند حراست می‌کند و زمین حاصلخیزی برای بارور شدن ارزش‌ها و رویداد استعدا هست و مدیریت مطلوب شهری، در آینه همین نگاه است که معنای یابد.

در سال‌های گذشته، خدمات قابل توجهی به شهر تهران و شهروندان آن ارائه شده و به ویژه در حوزه سخت‌افزاری شهر، رشد چشمگیری داشته‌ایم. این کسترش سخت‌افزاری، تا بال دیگر یعنی فرهنگ و نرم‌افزار شهر به آن افزوده نگردد، نمی‌تواند تهنوس تهران را به پرواز درآورد و از همین روست که دکمار توسعه زیرساخت‌ها، اولویت اول شهر تهران در سال‌های پیش رو، پرداختن به روح حاکم بر شهر است.

برنامه‌پیش رو، خلاصه‌ای از مانی، راهکارها و اهم اقداماتی است که اینجانب محسن پیرلادی، متولد تهران با دودهم خدمت مدیریت شهری در شرایط کنونی برای پاتخت ایران اسلامی مفید و بلکه لازم می‌دانم. اگرچه طی سال‌ها بازدید از پیش از نیی از محله‌های این شهر و بررسی مشکلات ریزودشت و دغدغه‌های مردم، مسیر تعالی تهران را می‌شناسم و برنامه‌های دقیقی دارم، اما این مجال کوتاه، فرصتی برای پرداختن به همه جزئیات نیست. از این رو، برنامه «تهران شهر زندگی» را به حضور منتجان محترم مردم نجیب تهران عرضه می‌کنم.

به روح بلند بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی دومی فرستم و خود را سرباز ربهبر معظم انقلاب می‌دانم. با استعانت از فرمانروای بی‌متا در این مسیر کام‌ناده‌ام و نور شهدا و ایثارگران و بازماندگان آن‌ها را چراغ راه خود می‌دانم. در این مسیر، دست‌یاری به سوی خانواده بزرگ شهرداری تهران، اساتید حوزه و دانشگاه، کارشناسان و فعالان مدیریت شهری بلند می‌کنم و نظرات سودمندشان را بر چشم می‌گذارم.

(۱): اهم مسائل شهر تهران



شهر تهران با مساحت ۶۱۵ کیلومترمربع و جمعیت بیش از ۸.۶۹ میلیون نفری و حریمی به وسعت ۱۸۰۰ کیلومترمربع؛ به عنوان پایتخت ایران و دومین کلان شهر پر جمعیت خاورمیانه شناخته می شود و همچنین سهم ۲۱ درصدی آن از تولید ناخالص داخلی؛ تهران را به کانون اقتصادی کشور مبدل ساخته است.

شکل ۱: کلان شهر تهران - منبع طرح جامع

به لحاظ ویژگی های طبیعی، تهران به دو بخش ناحیه دشتی و کوهپایه های البرز تقسیم می شود و اقلیم آن نیمه خشک است. از نظر تقسیمات سیاسی شامل سه شهرستان شمیران، تهران و ری است و به لحاظ تقسیمات اداری دارای ۲۲ منطقه، ۱۲۴ ناحیه و ۳۵۲ محله است. چنین ویژگی هایی، ظرفیت و پتانسیل های بسیاری را برای شهر تهران به عنوان مرکز جمعیتی، اقتصادی و سیاسی ایران مهیا ساخته است؛ اما مدیریت شهری تهران به رغم پتانسیل ها و ظرفیت های موجود؛ در وضعیت کنونی دچار مسائل و چالش های بسیاری است که اهم آن به شرح زیر قابل ارائه است.



شکل ۲: اهم مسائل شهر تهران



(۲): تدقیق اصول مدیریت شهری

پس از شناخت مسائل بااهمیت (متناظر با اسناد توسعه شهری)، نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید شهر تهران از یکسوی و اخذ نظرات کارشناسان و مدیران شهری از سوی دیگر؛ برنامه پیشنهادی مدیریت شهری تهران در چارچوب اصل‌های پایداری زیست‌محیطی، زیست‌پذیری اجتماعی، فرهنگ دینی و انقلابی، مشارکت مردمی و سرمایه اجتماعی، اقتصاد پیشگام، شفافیت حکمرانی، هوشمندسازی ساختاری ترسیم شده‌است.



شکل ۳: اصول اساسی مدیریت شهری تهران

- **فرهنگ دینی و انقلابی:** شهر تهران به‌عنوان پایتخت ایران اسلامی و ام‌القری جهان اسلام، باید متناسب با نظریه حکومتی نظام مقدس جمهوری اسلامی یعنی مردم‌سالاری دینی، بازنمایی متناسبی از این رویکرد و ایدئولوژی داشته و بستر مناسبی برای رفتار دینی و آداب مسلمانی شهروندان باشد.



- **مشارکت مردمی و سرمایه اجتماعی:** مشارکت مردم در اداره شهر، تنها با حضور در انتخابات محقق نمی‌شود و فرآیندی ۴ ساله در طول دوره مدیریت شهری است. در تمام فعالیت‌های خرد و کلان و پروژه‌های بزرگ‌مقیاس، باید سهم مردم به‌عنوان ذینفعان اصلی مدیریت شهری در حوزه‌های اجرا، نظارت و بهره‌برداری مورد توجه باشد.
- **پایداری زیست‌محیطی:** به معنای حرکت بر محور تعامل انسان- محیط به‌گونه‌ای است که فرایند توسعه شهر تهران را به‌صورت سازگار با محیط طبیعی طراحی کند. در قالب این اصل؛ پیامدهای زیست‌محیطی باید به حداقل برسد و کیفیت زیست‌محیطی افزایش یابد.
- **زیست‌پذیری اجتماعی:** در این اصل توسعه اجتماعی پایدار و منسجم در چارچوب دستیابی به عدالت اجتماعی و فضایی طراحی شده و فرایند توسعه به‌گونه‌ای است که دسترس‌پذیری فضا، حضور پذیری و مشارکت اجتماعی و کاهش آسیب‌های اجتماعی را به همراه داشته باشد.
- **اقتصاد پیشگام:** در این اصل با اتکا بر روش‌ها و مدل‌های نوین مالی و اقتصادی و همچنین بسترسازی مناسب جهت فعالیت‌های اقتصادی شهر، فرایند توسعه در مسیر دستیابی به تهرانی پیشگام در سطح ملی و بین‌المللی طراحی می‌شود.
- **شفافیت حکمرانی:** دستیابی به شفافیت، پاسخگویی و اثربخشی مدیریت شهری در این اصل بیانگر رابطه مستقیم میان شهروندان و مدیریت شهری، نظارت همگانی (به‌عنوان نمود عینی این اصل) و کارایی سازمانی است.
- **هوشمندسازی ساختاری:** تحولی ساختاری در رویکردهای هوشمندسازی مدیریت شهری تهران که در کلیه بخش‌های توسعه شهر تهران نفوذ کرده باشد.



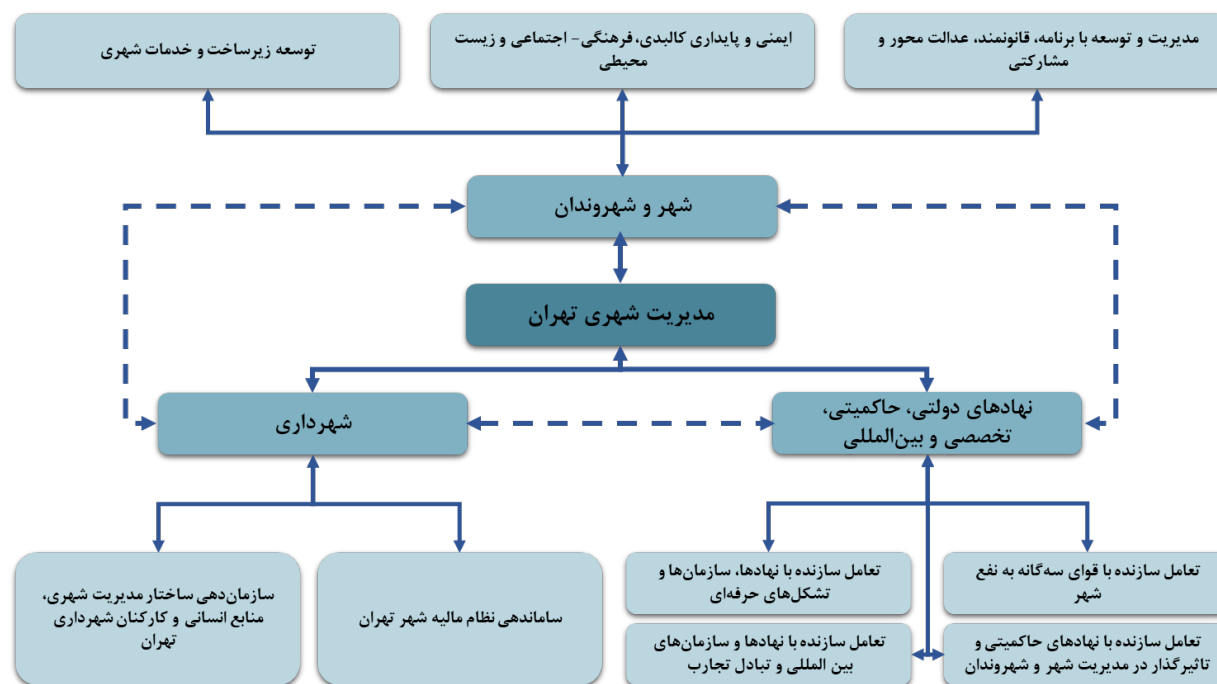
(۳): مدل تحلیلی و عملیاتی مدیریت شهری

نظام اقدامات مدیریت شهری در مواجهه با شهر تهران در سه عرصه قابل تبیین است:

اول: ساماندهی زیرسیستم‌های شهری، شامل کلیت شهر و شهروندان و تنظیم روابط بین آن‌ها است. مدیریت شهری برای ساماندهی آن در وهله اول باید از طریق "مدیریت و توسعه با برنامه، قانونمند، عدالت محور و مشارکتی"، ارتباط بین زیرسیستم‌های شهری را تنظیم و از ایجاد بی‌نظمی در سیستم جلوگیری کند. در وهله دوم از طریق "ایمنی و پایداری کالبدی، فرهنگی- اجتماعی و زیست‌محیطی" زمینه‌های ایجاد ناپایداری در سیستم را مرتفع و در وهله آخر نیز از طریق "توسعه زیرساخت و خدمات شهری" موجبات توسعه شهر را فراهم نماید.

دوم: ساماندهی و تنظیم روابط شهر تهران با نیروهای بیرونی سیستم است. مهم‌ترین عوامل بیرونی شامل قوای سه‌گانه، نهادهای حاکمیتی، سازمان‌ها و تشکلهای حرفه‌ای، نهادها و شهرداری‌های داخلی و خارجی است که در صورت تنظیم روابط و تعاملاتی از این دست، می‌تواند منجر به تسهیل در فرآیند توسعه در شهر شود.

سوم: ساماندهی هسته مرکزی مدیریت شهری، یعنی شهرداری تهران است. در این عرصه، دو چالش مهم پیش روی مدیریت شهری است که اهمیت بسزایی دارد. چالش نخست، مسئله مالیه شهرداری تهران است و چالش دوم نیز سازمان و ساختار مدیریت شهری می‌باشد.



شکل ۴: مدل تحلیلی و عملیاتی مدیریت شهری

(۴): نقشه راه مدیریت شهری



(۵): برنامه مدیریت شهری شهر تهران

برنامه کلان	برنامه خرد
مدیریت و توسعه با برنامه، قانونمند، عدالت محور و مشارکتی	<p>صیانت از انواع خدمات هفتگانه موجود و نگهداشت مستمر برای سرویس دهی بهتر به شهروندان؛</p> <p>استفاده حداکثری از پتانسیل تأمین خدمات با تأکید بر مناطق و محلات کم برخوردار و در تعامل با دستگاه های متولی؛</p> <p>استفاده بهینه از ظرفیت های بخش خصوصی از طریق تعیین بسته های تشویقی هوشمند برای ترغیب سرمایه گذاران به تأمین خدمات؛</p> <p>طراحی و پیاده سازی سامانه بانک زمین به منظور تأمین مالی برای تملک زمین در مناطق فشرده و فاقد پتانسیل تأمین خدمات؛</p>
	<p>استفاده از ظرفیت های باارزش هوشمندسازی و فناوری اطلاعات در شهرداری تهران و توسعه آن در سه زمینه "تصمیم سازی و تصمیم گیری"، "اجرا"، "نظارت و پایش؛</p> <p>طراحی و اجرای سامانه های تحلیلی و الزام به شبیه سازی پروژه های شهر تهران پیش از تصویب و اجرا؛</p>
	<p>ارزیابی مستمر و بازنگری فرآیندها و گردش کارهای صدور مجوزهای ساختمانی با تأکید بر افزایش میزان قانونمندی و شفافیت و حذف فرآیندهای غیرضروری؛</p> <p>ظرفیت سازی برای مشارکت اجتماعی و استفاده از ابزارهای نوین و دیجیتال برای کنترل و نظارت بر ساخت و ساز و کاهش تخلفات ساختمانی؛</p>
	<p>ارزیابی و آسیب شناسی سند طرح جامع شهر تهران و بستر سازی برای اصلاح آن؛</p> <p>ساماندهی طرح تفصیلی با توجه به تغییرات صورت گرفته در آن؛</p> <p>تعیین تکلیف طرح های موضعی و موضوعی طرح جامع و تفصیلی با تأکید بر طرح های در دست تهیه؛</p> <p>ساماندهی بخشنامه ها و دستورالعمل های اجرایی؛</p>
	<p>ساماندهی عرصه های استقرار کار و فعالیت با</p> <p>تأکید بر فعالیت های دانش بنیان و مشارکت</p> <p>آن ها در مدیریت شهر؛</p>



برنامه کلان	برنامه خرد
	<p>تدوین اسناد توسعه محلات شهر تهران با رویکرد مشارکتی با تأکید بر محلات کمتر برخوردار و افزایش ضریب عدالت فضایی؛</p> <p>ارتقای فرهنگ دینی و باورمندی به ارزش‌های انقلابی؛</p> <p>بازیابی نقش محوری مساجد برای مدیریت بهتر محلات در چارچوب راهبردهای طرح جامع شهر تهران؛</p> <p>احیا و تقویت نهادهای محلی و استفاده از ظرفیت آن‌ها در فرآیندهای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری و مدیریت شهر؛</p>
	<p>احیا و ارتقای محله محوری (با تأکید برافزایش ضریب عدالت فضایی)؛</p>
	<p>افزایش سرمایه‌های اجتماعی و ظرفیت‌های مشارکت مردمی و افزایش ضریب اعتماد عمومی (همکاری، نظارت، تعامل و ...)</p>
	<p>ارائه اطلاعات شفاف مربوط به طرح‌ها و برنامه‌های مدیریت شهری برای احیای اعتماد عمومی به مدیریت شهری؛</p> <p>استفاده از ظرفیت‌های ارزشمند سرمایه اجتماعی در شهر با برگزاری جلسات دوره‌ای و تخصصی و ارتقای رویکرد مشارکت محوری در فرآیندهای مدیریت شهری؛</p>
	<p>تدوین برنامه منسجم درازمدت برای ساماندهی خط آسمان و نظام دید و منظر شهر تهران؛</p> <p>بازنگری و اجرای جدی ضوابط ساماندهی نمای ساختمان‌ها برای جلوگیری از اغتشاش بیشتر منظر شهری؛</p> <p>تعیین تکلیف ضوابط بلندمرتبه‌سازی و اجرای دقیق آن؛</p> <p>تشکیل سازوکار ویژه برای جلوگیری از احداث پروژه‌های بزرگ‌مقیاس در مکان‌های نادرست و تضییع حقوق شهروندان؛</p>
	<p>ساماندهی نظام دید و منظر و ساماندهی استقرار ابر پروژه‌ها و ساختمان‌های بلندمرتبه؛</p>
	<p>تدوین برنامه ویژه و پیش‌بینی بسته‌های تشویقی کارآمد برای بازآفرینی و باززنده‌سازی بافت فرسوده و ناپایدار؛</p> <p>اتخاذ رویکردهای تسهیل‌گرایانه برای تسریع در نوسازی پهنه‌های گسلی شهر ضمن تأکید بر اجرای سخت‌گیرانه آیین‌نامه ۲۸۰۰؛</p> <p>تدوین ضوابط ویژه برای نوسازی، احیا و ارتقای ایمنی کالبدی و اجتماعی در هسته‌های روستایی شهر؛</p>
	<p>ساماندهی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناپایدار و پهنه‌های گسلی؛</p>
ایمنی و پایداری کالبدی، اجتماعی و زیست‌محیطی؛	<p>صیانت از انواع پهنه‌های حفاظت (G) در محدوده شهر تهران و نگهداشت مستمر از فضای سبز تجهیز شده؛</p> <p>تدوین برنامه ویژه برای افزایش سرانه فضای سبز شهر تهران با تمرکز بر کاربری تثبیت‌شده تحقق‌نیافته در شهر؛</p> <p>برنامه‌ریزی برای صیانت و حفاظت فعال از زیرسیستم‌های اکولوژیک و میراث طبیعی شهر تهران (رود دره‌ها، پارک‌های جنگلی و ...)</p> <p>آسیب‌شناسی و بازنگری ضوابط باغات (دستورالعمل ماده ۱۴ قانون زمین شهری)؛</p>
	<p>صیانت و حفاظت از میراث طبیعی و عرصه‌های تنفس گاهی شهر و بازنگری ضوابط باغات با رویکرد فنی و تأکید بر منافع شهر؛</p>



برنامه کلان	برنامه خرد
<p>ساماندهی بافت و بناهای تاریخی و احیا و بازآفرینی هویت شهر؛</p> <p>ساماندهی و ارتقای محیط زیست شهری (تلاش برای کاهش آلودگی هوا، آب و خاک، افزایش سهم استفاده از انرژی های تجدید پذیر، پساب ها و کاهش مصرف آب و ...)</p> <p>ارتقای ایمنی شهر در برابر مخاطرات طبیعی و مصنوع و توسعه و تجهیز زیرساخت های امداد و نجات، مدیریت بحران؛</p> <p>ساماندهی حرایم طبیعی (رود دره ها ...) و مصنوع (امنیتی، انتقال انرژی، بزرگراه و ...)</p>	<p>تکمیل شناسایی بناهای تاریخی و حرایم آن ها با همکاری میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی؛</p> <p>تهیه برنامه ویژه برای ایجاد رونق و حفاظت فعال از بناهای تاریخی شهر تهران؛</p> <p>برنامه ریزی برای احیای هویت شهر، بازآفرینی مکان رویدادها، ارتقای حس تعلق در شهر؛</p> <p>تلاش ویژه برای اجرای مأموریت های تعیین شده برای شهرداری در قانون هوای پاک و سایر قوانین زیست محیطی و تعامل با سایر دستگاه ها برای اجرای دقیق تر قانون؛</p> <p>ارزیابی عوامل آلودگی آب، خاک، امواج و ... و تعامل با دستگاه های متولی برای کاهش آن؛</p> <p>تدوین برنامه درازمدت برای افزایش سهم استفاده از انرژی های تجدید پذیر در روشنایی معابر و بوستان ها و استفاده از آب تصفیه شده در آبیاری فضای سبز شهر تهران؛</p> <p>هوشمندسازی ساختار امداد و نجات و مدیریت بحران و بهره گیری از مدل های نوین "عکس العمل سریع" و تشکیل ساختار مدیریت یکپارچه بحران در همکاری با دستگاه های متولی بحران؛</p> <p>ارتقای کیفیت، نوسازی و تکمیل تجهیزات امداد و نجات و مدیریت بحران شهر؛</p> <p>تدوین دستورالعمل های روزآمد برای ارتقای ایمنی شهر، مدیریت حین بحران و مدیریت پس از بحران؛</p>
	<p>بهره گیری از یافته های نوین و فناوری های جدید عمرانی در مقاوم سازی پل ها، اجرا و ترمیم روکش معابر و ...؛</p> <p>تکمیل شبکه اصلی جمع آوری و دفع آب های سطحی و اتصالات شبکه فرعی با آن و کنترل و پایش هوشمند؛</p> <p>برنامه ریزی برای کنترل مخاطرات فرونشست زمین به ویژه در مناطق جنوبی و جنوب غربی؛</p>
	<p>تدوین برنامه های کوتاه مدت و میان مدت برای تکمیل شبکه بزرگراهی سطحی و زیرسطحی، شریانی ها، تقاطع های غیر هم سطح و ... و نگهداشت مستمر از شبکه معابر شهر تهران؛</p> <p>بازنگری اسناد فرادست مدیریت ترافیک شهر تهران با تأکید بر آسیب شناسی ساختار شبکه حمل و نقل؛</p> <p>ارتقای مدیریت هوشمند و یکپارچه ترافیک شهر تهران؛</p> <p>الزام به تهیه پیوست ترافیکی کارآمد پیش از اجرای پروژه های شهری؛</p> <p>تقویت ارتباط فضایی برای محلاتی که به واسطه اجرای پروژه های بزرگراهی دچار انقطاع ارتباطی شده اند؛</p> <p>توسعه و ساماندهی پایانه های درون شهری و برون شهری</p> <p>ساماندهی پارکینگ های عمومی و پارک حاشیه ای</p>
	<p>تکمیل زیرساخت های ترافیکی شهر (شبکه بزرگراهی، سطحی و زیرسطحی، شریانی، تقاطع های غیر هم سطح و ...) و ارتقای مدیریت هوشمند و برخط ترافیک؛</p>
	<p>توسعه زیرساخت و خدمات شهری؛</p>



برنامه کلان	برنامه خرد
	تکمیل، توسعه و به‌روزرسانی شبکه حمل‌ونقل عمومی و انبوه بر (مترو، اتوبوس‌رانی، تاکسیرانی)؛
	اولویت ویژه برای تکمیل شبکه مترو و به‌روزرسانی تأسیسات و تجهیزات آن؛
	توسعه زیرساخت‌های فرهنگی و اجتماعی و ارتقای خدمات مرتبط با تأکید بر توسعه فضاهای جمعی و عمومی و ارتقای هویت اسلامی - ایرانی؛
	توسعه فضاهای جمعی و عمومی برای ایجاد سرزندگی در محیط شهری و تقویت زیست مؤمنانه؛
	تهیه دستورالعمل‌های لازم برای بهره‌گیری از معماری اسلامی - ایرانی در فضاهای عمومی و پروژه‌های شهری؛
	توسعه فضاهای فرهنگی و احیای نقش سراهای محله؛
	ساماندهی و توسعه مراکز فرهنگی و گردشگری؛
	ارتقای کیفیت اوقات فراغت شهروندان و بهره‌برداری در جهت ترویج فرهنگ و رفتار شهروندی؛
	آموزش شهروندی، توانمندسازی اقشار و کاهش آسیب‌های اجتماعی و ارتقای سلامت؛
	ارتقای آگاهی عمومی شهروندان در زمینه حقوق و تکالیف شهروندی؛
	حمایت و توانمندسازی زنان سرپرست خانوار؛
	ساماندهی فضاهای بی‌دفاع شهری با همکاری نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط به‌منظور ارتقاء امنیت اجتماع؛
	ساماندهی پردشدگان جامعه (معتادان، متکدیان و کارتن‌خواب‌ها و ...) و همچنین ساماندهی مراکز ارائه خدمات اجتماعی، توانمندسازی و حمایت از افراد آسیب‌پذیر؛
	تجهیز و تقویت مراکز درمانی شرکت شهر سالم در راستای برنامه‌های مقابله با همه‌گیری کرونا؛
	ترویج فرهنگ و تربیت دینی و انقلابی، تفکر جهادی و فرهنگ ایثار و شهادت، ترویج سبک زندگی اسلامی و تحکیم بنیاد خانواده؛
	ترویج سبک زندگی اسلامی و تحکیم بنیاد خانواده؛
دسترس‌پذیری، مناسب‌سازی و ایمن‌سازی شهر برای حضور سالمندان، معلولان، بانوان، کودکان؛	جدیت در اجرای دستورالعمل‌های مرتبط برای دسترس‌پذیر کردن فضاهای عمومی و نیمه عمومی؛
	تکمیل و تجهیز فضاهای فرهنگی - ورزشی ویژه بانوان و کودکان از جمله مراکز شهربانو، بوستان‌های ویژه بانوان، بوستان‌های کودک و ...؛
	افزایش تسهیلات نظیر کارت منزلت برای حضور پذیری بیشتر سالمندان در شهر با توجه به افزایش سن عمومی جامعه؛



برنامه کلان	برنامه خرد
	توسعه و مدرنیزاسیون خدمات توزیع کالای ضروری (میادین میوه و تره بار و شهروند)؛
	اتخاذ رویکرد مدرنیزاسیون و هوشمندسازی برای ساماندهی فرآیندهای لجستیک، انبارگردانی و توزیع کالا؛
	توسعه و مکانیزه‌سازی زیرساخت‌های جمع‌آوری زباله و تنظیف شهر؛
	توسعه زیرساخت‌ها و خدمات جمع‌آوری پسماند شهر (جمع‌آوری مکانیزه، بازیافت و آموزش)؛
	برنامه‌ریزی ویژه برای فرهنگ‌سازی و آموزش شهروندان؛
	بهینه‌سازی استفاده از زباله در تولید انرژی و تولید محصولات بازیافتی ثانویه؛
	ساماندهی و ایجاد فضاهای عمومی پیرامون امام‌زاده‌ها و اماکن و بقاع متبرکه و بسترسازی برای زیست مؤمنانه؛
	ساماندهی بقاع و اماکن متبرکه و مساجد و توسعه زیرساخت و خدمات آرامستان‌های شهر؛
	مکان‌یابی آرامستان جدید و آماده‌سازی زیرساخت‌های آن با توجه به محدودیت‌های توسعه در بهشت‌زهر(س)؛
	احیا و توسعه مسجد محوری و تقویت نقش فرهنگی مساجد در سطح محلات؛
تعامل سازنده با قوای سه‌گانه به نفع شهر؛	تعامل با قوه مقننه برای وضع و بازنگری قوانین و توسعه اختیارات قانونی مدیریت شهری متناسب با تکالیف قانونی؛
	تعامل با ارکان قوه مجریه (هیات دولت، شوراها، مجامع و هیات‌های قانونی و ...) در راستای افزایش نقش سازنده مدیریت شهری تهران؛
	تعامل با قوه قضاییه برای ارتقای عملکرد شعبات خاص رسیدگی به دعاوی تخصصی مدیریت شهری و احقاق حقوق شهروندان؛
تعامل سازنده با نهادهای حاکمیتی؛	تعامل با وزارت دفاع و سایر نیروهای مسلح برای ساماندهی اراضی نظامی و پادگان‌های شهر تهران (۵۰ کیلومتر مربع) باهدف توسعه عرصه‌های همگانی و کاربری‌های خدماتی؛
	تعامل با نهادهای حاکمیتی (بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام، آستان قدس رضوی و ...)؛
تعامل سازنده با نهادهای سازمان‌ها و تشکل‌های حرفه‌ای؛	احیای نقش شهرداری تهران در اداره مؤثرتر مجموعه شهری و حریم پایتخت به‌واسطه کاهش تعاملات در وضعیت موجود و شکل‌گیری چالش‌های مختلف؛
	تعامل سازنده و مشارکتی با تشکل‌های حرفه‌ای (نظام‌مهندسی، جامعه مهندسان مشاور و ...) و جامعه علمی و دانشگاهی؛
	تعامل سازنده و مشارکتی با کلان‌شهرهای کشور در راستای تبادل تجربیات و نمونه‌های موفق؛
تعامل سازنده با نهادهای سازمان‌های بین‌المللی و تبادل تجارب؛	تعامل با شهرهای مشابه شهر تهران برای بهره‌گیری از تجارب مدیریتی آن‌ها برای حل معضلات مشابه؛
	تقویت دیپلماسی شهری و تعامل ویژه با کلان‌شهرهای کشورهای همسایه (دوحه، ایروان، مسقط و ...) و ایجاد رقابت‌پذیری فعال؛
	انتقال دانش فنی و تخصصی به شهرهای اسلامی، به‌طور اخص شهرهای محور مقاومت؛



برنامه کلان	برنامه خرد
مدیریت بدهی های شهرداری؛ افزایش سهم درآمدهای پایدار شهرداری تهران؛ استفاده پایدار از دارایی های شهر و بهره مندی بهینه از درآمدها؛ استفاده از ابزارهای نوین تأمین مالی؛ پیگیری مطالبات شهرداری از دولت و سایر نهادها و اشخاص؛ شفاف سازی و هوشمندسازی نظام مالیه؛ اصلاح و ساماندهی نظام بودجه ریزی؛	ارائه برنامه عملیاتی مشخص و شفاف جهت مدیریت بدهی بیش از ۶۶۰ هزار میلیارد ریالی شهرداری تهران؛ پیگیری تصویب و ابلاغ لایحه درآمدهای پایدار؛ برنامه ریزی و تلاش برای ایجاد ضمانت اجرایی وصول مطالبات شهرداری تهران؛ ساماندهی شرکت ها و سازمان های شهرداری تهران؛ ساماندهی شرکت های زیرمجموعه سازمان بازنشستگی و صندوق ذخیره کارکنان شهرداری تهران؛ بهره مندی از ظرفیت شرکت های دانش بنیان در ارائه خدمات به شهروندان با تأکید بر کاهش هزینه یا افزایش پایدار درآمدها؛ برنامه ریزی و تلاش جهت بهره مندی پایدار و مستمر از دارایی های شهر؛ تجدید نرخ بهره برداری از دارایی های شهرداری تهران؛ برنامه ریزی برای بهره مندی از ابزارهای نوین مالی مشارکت محور- بدهی محور؛ استفاده از ظرفیت های بانک شهر جهت توسعه خدمات پولی- مالی؛ برنامه ریزی و پیگیری وصول مطالبات قطعی ۹۳ هزار میلیارد ریالی از دولت و سایر نهادها و همچنین مطالبات قطعی ۳۵ هزار میلیارد ریالی از اشخاص و نیز تعیین مطالبات قطعی نشده از نهادهای دولتی و پیگیری وصول آن؛ ایجاد ساختار هوشمند به منظور ساماندهی معاملات شهرداری تهران؛ تکمیل و به روزآوری اطلاعات سامانه املاک و الزام به بهره برداری از آن و اخذ اسناد تکبرگی برای املاک؛ رویکرد ضد فساد و بستن گلوگاه های فساد؛ بودجه ریزی عملیاتی با تأکید مشارکت شهروندان و با رویکرد محله محوری؛ ایجاد ارتباط بین ردیف های درآمدی و هزینه ای در بودجه سالانه؛
	بازتعریف شرح مشاغل موجود و تبیین شرح وظایف جدید به جهت بهره مندی از نیروی انسانی متراکم شهرداری در راستای اداره مطلوب شهر؛
	ساماندهی نیروی انسانی؛ تقویت معیشت، رفاه و سلامت کارکنان و بازنشستگان؛
	بازنگری ساختار شهرداری تهران؛ تغییرات غیر کارشناسی در ساختار شهرداری در دوره اخیر مدیریت شهری، نیازمند بازنگری ساختار متناسب با نیروهای امروز شهرداری است؛



برنامه خرد	برنامه کلان
یکی از مهم ترین برنامه ها تقویت رابطه خروجی نظام ارزیابی عملکرد با نظام پرداخت و نظام ارتقای شغلی می باشد که این موضوع باعث افزایش بهره وری و انگیزه پرسنل در انجام امور محوله خواهد شد؛	تقویت نظام ارزیابی عملکرد و ایجاد ارتباط معنادار با سایر نظامات اداری (نظام پرداخت، نظام ارتقا و انتصاب)؛
با تأکید بر ثبت تجارب مدیران شهرداری در مواجهه با رویدادهای خاص نظیر حادثه پلاسکو؛	نظام ثبت و انتقال تجارب مدیران ؛
تمرکز بر یادگیری مستمر و مهارت محور و ایجاد ارتباط فی مابین نظام آموزش و نظام ارتقاء؛	بازنگری نظام آموزش؛
ایجاد تیم های کاری جهت هم افزایی در حل مسائل سازمانی	تمرکز بر توسعه تیمی
تمرکز بر ارتقای پرسنل مبتنی بر توانایی و صلاحیت اخلاقی و فنی	تقویت فرهنگ شایسته سالاری
یکی از دلایل کاهش تعلق سازمانی، استخدام ادواری با سلايق مختلف است که با اقدامات فوق و برنامه ریزی باید نسبت به رفع این معضل جدی اقدام نمود.	تقویت تعلق سازمانی

